Scenariji naftne industrije Hrvaške in regije: kvalitativni pristop

Radoslav Barišić

Naftna industrija je zgodovinsko obremenjena z različnimi turbulencami in pretresi, kar ima pomemben učinek na tržišče. Z namenom predvidevanja nepredvidenih in potencialno škodljivih situacij nekaj podjetij, kot del svojega dolgoročnega strateškega načrta, posveča pozornost scenarijskemu načrtovanju, kar je uporabna tehnika za pripravo primerne strategije in odzivov na potencialno nepredvidene nujne primere. Scenarijsko načrtovanje se uporablja za podrobno analizo trenutne situacije na tržišču in potencialnega prihodnjega razvoja, s čimer ustvarja raziskovalni okvir za ustvarjanje razvojnih scenarijev. Scenarijsko načrtovanje je še posebej poudarjeno v kontekstu naftne industrije, glede na to, da gre za tehniko, ki je dejansko nastala v tem poslu (uporabljala se je tudi v prejšnji vojaški doktrini), saj je zaradi scenarijskega načrtovanja nekaj naftnih podjetij profitiralo in pridobilo privilegiran položaj. Cilj članka je ponuditi vpogled v pomembnost in različne pristope pri uporabi scenarijskega načrtovanja danes ter razložiti potencialne dolgoročne scenarije naftne industrije na Hrvaškem in v regiji, pridobljene s pomočjo kvalitativne raziskave in poglobljenih intervjujev s številnimi strokovnjaki s področja naftne industrije.

Ključne besede: konkurenčna prednost, naftna industrija, scenarijsko načrtovanje
Klasifikacija JEL: L1
Managing Global Transitions 14 (4): 317–334

Kakovost korporativnega upravljanja v izbranih tranzicijskih državah

Danila Djokić in Mojca Duh

Pomembna vprašanja, ki zadevajo pojem dobrega korporativnega upravljanja, se osredotočajo na to, kaj dobro korporativno upravljanje je, kdo ima od njega koristi in kako se lahko meri njegova kvaliteta. Cilj naše študije je razširiti naše poznavanje vloge standardov in kodeksov dobrega korporativnega upravljanja pri izboljšavi upravljavskih praks. Ugotovili smo, da so pri merjenju in izboljšavah kvalitete korporativnega upravljanja pomembni ne le formalne regulacije, standardi in

upravljavski kodeksi – ki omogočajo oceno upravljalskih praks podjetja –, ampak tudi pokazatelji korporativnega upravljanja. Rezultati raziskave, izvedene na podlagi metodologije indeksa SEECGAN, so nakazali, da so imeli obvezne zahteve in prostovoljna priporočila visokih upravljavskih standardov pozitiven vpliv na prakse korporativnega upravljanja v Sloveniji.

Ključne besede: korporativno upravljanje, indeks, kakovost, tranzicijska država
Klasifikacija JEL: G34, P20
Managing Global Transitions 14 (4): 335–350

Privatizacija in optimalno dobrobitje v mednarodnem Cournotovem modelu

Fernanda A. Ferreira in Flávio Ferreira

V pričujočem članku analiziramo odnos med privatizacijo javnega podjetja in davčnimi prihodki domače vlade v pogojih mednarodne konkurence z uvoznimi tarifami vred. Razmišljamo o modelu duopoly, kjer domače javno podjetje in tuje zasebno podjetje tekmujeta na domačem trgu kot igalca Cournot. Poleg tega domača vlada nalaga tudi tarifo za regulacijo uvoženega blaga in so ji pri tem lahko bližje tarifni prihodki kot družbena blaginja. Izračunamo ravnovesje in pokažemo, da bo privatizacija (a) povečala dobiček tako domačih kot tujih podjetij, (b) povečala tarife, uvedene na uvožene dobrine, in (c) zmanjšala domačo blaginjo. Nadalje pokažemo da bo večji vladni interes za tarifne prihodke zvišal družbeno blaginjo tako v mešanih kot zasebnih modelih.

Ključne besede: teorija iger, industrijska organizacija, Cournotov model, privatizacija
Klasifikacija JEL: C72, L33
Managing Global Transitions 14 (4): 351–358

Optimizacijski problem na teoriji možnosti zasnovanega portfolia z nenatančnimi napovedmi

Massimiliano Kaucic in Roberto Daris

V članku predlagamo nov pristop intervalne optimizacije za izbiro portfolia, kadar so na voljo nenatančne napovedi. Razmislimo o izbiranju vlagateljev glede na teorijo možnosti, kjer so scenariji podani v obliki približnih številk. Dobljeni izsiljeni nelinearni intervalni optimizacijski problem je pretvorjen v dva nelinearna programska problema, z uporabo skupnega reda razmerja med intervali. Statična in dinamična analiza portfoliev, ki vključujejo sredstva iz hrvaškega trga, ponazori potencial metode z upoštevanjem standardnega postopka.

Ključne besede: teorija možnosti, naključni nizi, red intervala, hrvaški delniški trg
Klasifikacija JEL: C61, C63, G11, G15, G17
Managing Global Transitions 14 (4): 359–384

Predhodniki organizacijske samozadovoljnosti: identificiranje in preprečevanje samozadovoljnosti v delovnem okolju

Abe Harraf, Brandon Soltwisch in Kaitlyn Talbott

Današnje tekmovalno globalno okolje je bolj dinamično kot kadar koli poprej in v njem organizacije ne morejo sedeti križem rok. Finančna kriza v gospodarstvu Združenih držav postreže z živim primerom, kaj se lahko zgodi, ko se organizacijam ne uspe prilagoditi spremembam v njihovem okolju. Je pa malo znanega o razlogih za samozadovoljnost in o tem, kaj lahko managerji naredijo, da jo preprečijo. Ta članek identificira vire samozadovoljnosti na štirih večjih področjih: postopku, ljudeh, strukturi in kulturi. Nato razvijemo okvir za ocenjevanje potrebe po pregledovanju okolja, ki temelji na kompleksnosti in pogostosti spremembe v okolju. Na koncu uporabimo primere s tržišča z namenom oblikovanja koristnih nasvetov za managerje, kako identificirati in se odzvati na samozadovoljnost v njihovih organizacijah.

Ključne besede: organizacijska samozadovoljnost, strateška fleksibilnost, spremembe, prilagoditev, organizacijska kultura
Klasifikacija JEL: M12, M14
Managing Global Transitions 14 (4): 385–401